

Griffie ER Bonaire	
Ingek.:	APR 23 2014
Volnummer:	ER2014-0298
Griffier:	Uitv.: 2014009455

***** ER-verg. d.d. 22.04.14 *****

AGENDAPUNT : 6.

ONDERWERP : Vaststelling eilandsverordening:
a. Financieel beheer Bonaire ↔
b. Accountantscontrole Bonaire
c. Controleprotocol jaarrekening Bonaire

TOELICHTING: De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Winklaar om het onderwerp nader toe te lichten.

De voorzitter constateert dat niemand zich middels de sprekerslijst heeft aangemeld en gaat over om de concepten eilandsraadverordeningen Financieel Beheer Bonaire en Accountantscontrole Bonaire, en de Controle protocol jaarrekening Bonaire aan de vergadering voor te leggen ter besluitvorming.

BESLUIT: De vergadering gaat met algemene stemmen akkoord met eilandsraadverordeningen Financieel Beheer Bonaire en Accountantscontrole Bonaire, en de Controle protocol jaarrekening Bonaire.

UITVOERING: JAZ / FIN

***** ER-verg. d.d. 22.04.14 *****

**EILANDSRAAD VAN HET
OPENBAAR LICHAAM BONAIRE**

Ontwerp - eilandsverordening ter uitvoering van artikel
34 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire,
Sint Eustatius en Saba (Eilandsverordening financieel
beheer Bonaire)

2014

ONTWERP

No. 2

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE;

Overwegende;

Dat het wenselijk is de uitgangspunten op hoofdlijnen voor het financiële
beleid, alsmede voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële
organisatie van het openbaar lichaam Bonaire vast te stellen;

Dat het wenselijk is bij eilandsverordening de eisen van rechtmatigheid,
doelmatigheid, verantwoording en controle bij het financiële beleid en
financieel beheer te waarborgen;

Gelezen;

Het voorstel van de afdeling financiën van de directie bedrijfsvoering en
ondersteuning ;

Gelet op;

Artikel 34, eerste lid van de Wet op de financiën, Bonaire, Sint Eustatius en
Saba;

HEEFT BESLOTEN

Vast te stellen de volgende eilandsverordening:

Paragraaf I
Inleidende bepalingen

Artikel 1
Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. Administratie:

Het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van
informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het
beheersen van de organisatie van het openbaar lichaam Bonaire en
onderdelen daarvan en ten behoeve van de verantwoording die daarover
moet worden afgelegd;

- b. Administratieve organisatie:
Het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leidinggevende;
- c. Interne controle:
Het proces gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over het naleven van de relevante wet- en regelgeving, beleidsrichtlijnen en procedures en de juistheid, betrouwbaarheid van de financiële informatie;
- d. Corporate governance:
Het goed, efficiënt en verantwoord behartigen van de belangen van belanghebbenden naar beleid alsmede het afleggen van verantwoording over de uitkomsten en toekomstverwachtingen van het gevoerde beleid aan belanghebbenden;
- e. Rechtmatigheid:
Het in overeenstemming zijn met de geldende wet- en regelgeving, verordeningen en eilandsraadbesluiten;
- f. Doelmatigheid:
Het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen;
- g. Doeltreffendheid:
De mate waarin de gewenste prestaties en beoogde maatschappelijke effecten van het beleid daadwerkelijk worden behaald.

Paragraaf II Planning en control

Artikel 2 Uitgangspunten

Het bestuurscollege draagt zorg voor:

- a. Het opnemen in de begroting en de meerjarenraming van alle beleidvoornemens en de hieruit voortvloeiende consequenties waartoe de eilandsraad heeft besloten.
- b. Dat de begroting en de jaarrekening - samen met de toelichtingen - een zodanig inzicht geven in zowel de financiële positie als de baten en lasten van de collectieve sector, dat met betrekking tot deze een verantwoord inzicht kan worden gevormd.
- c. Dat in de begroting en de jaarrekening conform vigerende wet- en regelgeving per hoofdfunctie de navolgende vragen beantwoord worden:
 - Wat willen we bereiken?
 - Wat gaan we er voor doen?
 - Wat mag het kosten?

Artikel 3 Procedure

1. Het bestuurscollege biedt de eilandsraad uiterlijk 1 september van het jaar voor het begrotingsjaar de ontwerpbegroting aan en geeft daarbij aan op welke wijze rekening is gehouden met de bevindingen van het College financieel toezicht.
2. Over voorstellen tot amendering van de ontwerpbegroting wordt geen besluit genomen nadat het College financieel toezicht in de gelegenheid is gesteld over die voorstellen een advies uit te brengen.
3. Het bestuurscollege zendt de door de eilandsraad vastgestelde begroting binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval voor 15 november van het jaar voorafgaande dat waarvoor de begroting dient, aan Onze Minister, door tussenkomst van het College financieel toezicht

Artikel 4 Indeling begroting

De begroting wordt conform artikel 16, tweede lid, van het Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES functioneel ingedeeld.

Artikel 5 Inrichting begroting

1. Het overzicht van baten en lasten wordt ingedeeld naar directie, hoofdfuncties en functies en bevat tevens de raming van de baten en lasten en het saldo.
2. Een post onvoorzien.
3. Het overzicht met voorgenomen investeringen en van de lopende investeringen en geautoriseerde gelden alsmede de raming van de aanwending hiervan in het begrotingsjaar aangegeven.
4. Het overzicht van reserves en voorzieningen en het verloop, de toevoegingen en de onttrekkingen, gedurende het jaar weergegeven.

Artikel 6 Uitvoering begroting

Het bestuurscollege draagt er zorg voor dat de functies in de financiële administratie waaraan de werkelijke lasten en baten door middel van kostentoe rekening worden toegerekend, conform de functies zijn zoals vermeld in het Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES.

Artikel 7

Autorisatie begroting en begrotingswijzigingen

1. De eilandsraad autoriseert met het vaststellen van de begroting de totale lasten en baten per functie.
2. Bij de begrotingsbehandeling geeft de eilandsraad aan welke investeringen worden geautoriseerd.
3. De eilandsraad machtigt het bestuurscollege om overschrijving van begrotingsbedragen binnen functies uit te voeren indien, deze:
 - a. Passen binnen het vastgestelde beleid, en
 - b. Het begrotingssaldo niet beïnvloeden.
4. De eilandsraad machtigt het bestuurscollege bij een overlopende verplichting van het boekjaar naar het jaar daarop volgend om de werkzaamheden c.q. activiteiten blijvend te kunnen uitvoeren. Onder voorwaarde, dat:
 - a. Het bestuurscollege de eilandsraad tijdig informeert;
 - b. De dekking van de overlopende verplichting conform wettelijke bepalingen is c.q. wordt gewaarborgd.

Artikel 8

Tussentijdse rapportage en informatie

1. Het bestuurscollege informeert de eilandsraad tenminste twee maal per jaar over de realisatie van de begroting van het boekjaar.
2. De inrichting van de tussentijdse rapportages sluit aan bij de functie-indeling van de begroting.
3. De rapportages vermelden afwijkingen van de baten en de lasten, de geleverde prestaties en, in de maatschappelijke effecten.
4. Bij de behandeling van de tussentijdse rapportages doet het bestuurscollege voorstellen voor bijstelling van het beleid en wijziging van de geautoriseerde budgetten.
5. Met het vaststellen van de begrotingswijziging, de tussentijdse rapportages en de jaarstukken worden alle wijzigingen en bijstellingen geautoriseerd door de eilandsraad.
6. De begrotingswijzigingen worden na vaststelling door de eilandsraad aan Onze Minister voor goedkeuring voorgelegd.

Artikel 9

Interne controle

Het bestuurscollege zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties, voor een continue interne toetsing van de administratie. Bij afwijkingen neemt het bestuurscollege maatregelen tot herstel.

Artikel 10
Jaarstukken

1. Het bestuurscollege legt aan de eilandsraad verantwoording af en geeft hierbij aan welke beoogde beleidsdoelen, inclusief de maatschappelijke effecten, zijn bereikt en welke prestaties hiervoor zijn geleverd met de daarbij behorende kosten.
2. De indeling en de inrichting van jaarrekening sluit aan op die van de begroting.
3. Bij de jaarrekening wordt van de raming en de aanwending de werkelijke uitgaven en de baten en lasten die betrekking hebben op het begrotingsjaar weergegeven.

Paragraaf III
Financieel beleid

Artikel 11
Waardering & afschrijving vaste activa

1. Investerings van gronden en terreinen met een lagere verkrijgprijs dan \$ 10,000 en alle overige investeringen die minder bedragen dan \$ 10,000 worden niet geactiveerd.
2. De materiële activa wordt lineair afgeschreven in:
 - a. 40 jaar: Nieuwbouw woonruimten, schoolgebouwen, kantoorgebouwen en bedrijfsgebouwen;
 - b. 25 jaar: Aanleg havens, pieren, renovatie en restauratie van gebouwen;
 - c. 20 jaar: Levensduurverlengend onderhoud van wegen en aanleg nieuwe wegen en motorvoertuigen;
 - d. 15 jaar: Technische installaties in gebouwen en noodlokalen en noodkantoren;
 - e. 10 jaar: Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties, aanhangwagens, personenauto's en zware transportmiddelen;
 - f. 5 jaar: Airco- en automatiseringsapparatuur.
3. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.
4. De opbrengst van de verkoop van activa wordt verrekend met de eventueel nog resterende boekwaarde van het actief. Het eventuele surplus wordt verantwoord in de tussentijdse rapportages.
5. De aankoop en vervaardiging van een actief onder aftrek van subsidies en bijdragen van derden geactiveerd.
6. De eerste afschrijving van het actief vindt plaats in het jaar volgend op het jaar waarin de investering is gerealiseerd.

Artikel 12

Voorziening voor oninbare vorderingen

1. Voor openstaande vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd ter grote van het historisch percentage van oninbaarheid.
2. In afwijking op het eerste lid worden openstaande vorderingen die \$ 50,000 of meer bedragen individueel beoordeeld.

Artikel 13

Reserves en voorzieningen

Het bestuurscollege draagt zorg voor een nota over het te voeren beleid betreffende reserves en voorzieningen.

Artikel 14

Vaststellen belastingen, rechten, heffingen en prijzen

Het bestuurscollege doet de eilandsraad tenminste 1 maal in de 5 jaar een voorstel voor de hoogte van de tarieven voor belastingen, rechten en heffingen.

Artikel 15

Registratie bezittingen, activa en vermogen

1. Het bestuurscollege draagt zorg voor een actuele en volledige registratie van bezittingen, met uitzondering van gebruiksgoederen.
2. Het bestuurscollege draagt er zorg voor, dat de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen van het openbaar lichaam systematisch worden gecontroleerd en worden jaarlijks geactualiseerd.

Paragraaf IV

Financiële organisatie en administratie

Artikel 16

Financiële organisatie

Het bestuurscollege zorgt voor en stelt vast:

- a. Een eenduidige indeling van de eilandelijke organisatie en een eenduidige toewijzing van de taken aan afdelingen;
- b. Een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie aan beleids- en beheersorganen is gewaarborgd;
- c. De verdeling van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van toegekende budgetten en kredieten;

- d. De regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordelijkheidsrelaties en bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;
- e. De kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van de lasten en baten;
- f. De vereiste informatie wordt verstrekt aan Onze Minister en aan andere instellingen die specifieke verantwoordingsverplichtingen opleggen aan het openbaar lichaam Bonaire.

Artikel 17

Financiële Administratie

De administratie is zodanig van opzet dat de inrichting van de financiële administratie voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording BES en andere relevante wet- en regelgeving en dienstbaar is voor:

- a. Het sturen en het beheersen van activiteiten en processen van het openbaar lichaam;
- b. Het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van registergoederen, kapitaalgoederen, voorraden, vorderingen en schulden;
- c. Het verschaffen van informatie aan de budgethouders en het maken van kostencalculaties;
- d. Het bevorderen van de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en de ter zake geldende wet- en regelgeving;
- e. Het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en de ter zake geldende wet- en regelgeving, en
- f. De controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie alsmede de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen.

Artikel 18

Aanbesteding en inkoop

Het bestuurscollege draagt zorg voor een nota over het te voeren beleid betreffende de inkoop en aanbesteding van werken, diensten, goederen en registergoederen.

Artikel 19

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het bestuurscollege zorgt voor en stelt regels vast over het te voeren beleid betreffende het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen van het openbaar lichaam.

Paragraaf V
Slotbepalingen

Artikel 20
Intrekking

De Verordening financieel beheer no.1 Bonaire 1953 (AB 1953, no.5) wordt ingetrokken.

Artikel 21
Inwerkingtreding

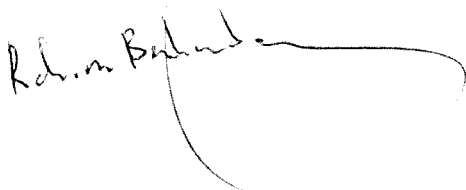
Deze Eilandsverordening treedt in werking op de achtste dag na afkondiging.

Artikel 22
Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Eilandverordening financieel beheer Bonaire.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 22 april 2014.

De voorzitter, wvd

Handwritten signature of the chairperson, appearing to read 'Rob. M. B...'.

de eilandgriffier

Handwritten signature of the island clerk, consisting of a stylized 'W' or 'u' shape.

**EILANDSRAAD VAN HET
OPENBAAR LICHAAM BONAIRE**

Ontwerp - eilandsverordening ter uitvoering van artikel 34 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Eilandsverordening financieel beheer Bonaire)

2014

MEMORIE VAN TOELICHTING
No. 3

Algemene toelichting

1. Inleiding.

Deze eilandsverordening die het financieel beheer en de organisatie en inrichting hiervan regelt, maakt onderdeel uit van een tweetal eilandsverordeningen die kaderstellend van karakter zijn. Behalve deze verordening gaat dit om de eilandsverordening die controle hierop regelt. De eilandsraad stelt de kaders vast waaraan het bestuurscollege uitvoering moet geven. Met de veranderende wetgeving op 10 oktober 2010 zijn de begrotingsuitvoering, het bewaken van de financiële positie en de rechtmatige, doeltreffende en doelmatige besteding, grotendeels taken van het bestuurscollege geworden. Dat geldt ook voor de ambtelijke organisatie en voor de administratieve systemen die nodig zijn voor een goede uitoefening van de financiële functie. Het bestuurscollege moet daarbij de kaders in acht nemen die de eilandsraad stelt.

De eilandsraad laat zich in principe niet in met de inhoud van de uitvoering. De rol van de eilandsraad is beperkt tot het toetsen van de resultaten aan de gestelde kaders zoals die zijn opgenomen in de begroting. Die toetsing vindt plaats via de tussentijdse rapportages en de jaarrekening.

De Eilandsverordening financieel beheer Bonaire geeft in belangrijke mate de taakverdeling tussen de eilandsraad en het bestuurscollege weer. In deze verordening bepaalt de eilandsraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie. Zo wordt in de verordening bepaald waaraan de begroting en de jaarstukken moeten voldoen en de frequentie van de tussentijdse rapportages.

Veel zaken moeten nog door het bestuurscollege worden uitgewerkt. Het is aan de eilandsraad om met het bestuurscollege hierover nadere afspraken te maken. Vervolgens dient de eilandsraad erop toe te zien dat het bestuurscollege hieraan gevolg geeft.

De eilandsverordening is verplicht op grond van artikel 34 FinBES. Bonaire beschikte al over de Verordening financieel beheer no. 1 Bonaire 1953 (AB 1953, no.5). Deze eilandsverordening voldoet echter niet meer na 10-10-10 en zal derhalve met deze eilandsverordening worden ingetrokken.

Omdat wet- en regelgeving voor een groot deel gelijk zijn, is de in Nederland ontwikkelde modelverordening door het VNG gebruikt als basis voor deze eilandsverordening.

2. Doel van de eilandsverordening.

De eilandsverordening heeft betrekking op het interne reilen en zeilen van het openbaar lichaam en is intern gericht. Dit betekent dat zij aan de basis staat van het functioneren van het openbaar lichaam. Zonder een goede financiële organisatie, adequaat financieel beheer en een degelijke controle kan het openbaar lichaam niet verantwoord omgaan met het geld van de burgers en voldoet zij niet aan de basisvoorwaarden voor goed beleid en bestuur.

3. De drie "w"-vragen.

De regels rond de opzet van de begroting en de jaarstukken, zoals gegeven in het Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES zijn voorschriften. Eén van de voorschriften luidt dat in de begroting per hoofdfunctie (beleidsonderwerp) de 3 "w"-vragen worden beantwoord:

- wat willen we bereiken?
- wat gaan we daarvoor doen?
- wat gaat het kosten?

De jaarstukken dienen vervolgens in te gaan op drie andere vragen:

- hebben we bereikt wat we wilden?
- wat hebben we daarvoor gedaan?
- wat heeft het gekost?

Deze vragen hebben een directe relatie met de doelmatigheid en de doeltreffendheid.

4. Kaderstellen.

Het directiemodel brengt met zich mee dat de beschrijvingen van de hoofdfuncties meer kaderstellend van aard zullen zijn. Bij het stellen van kaders voor de begroting zal de eilandsraad keuzes moeten maken tussen veel regelen (met als gevolg hogere kosten en meer zekerheid) en globalere eisen (minder zekerheden maar ook minder interne en externe kosten). Laatstgenoemde ook bedoeld om de ambtelijke organisatie niet over te belasten. Ook de diepgang van de gevraagde informatie is belangrijk. Gaat het slechts om belangrijke afwijkingen of wil men ook geïnformeerd worden over de voortgang van alle activiteiten als er geen grote afwijkingen zijn opgetreden.

De opzet van de begroting en de jaarstukken, zoals gegeven in het Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES, zorgt ervoor dat er een goede basis is voor het afleggen van verantwoording door het bestuurscollege aan de eilandsraad. Met name het voorschrift dat per hoofdfunctie (beleidsonderwerp) de hiervoor genoemde 3 W-vragen moeten worden beantwoord.

Goede en zorgvuldige beantwoording van de W-vragen betekent automatisch dat de eilandsraad zo optimaal mogelijk wordt geïnformeerd over de stand van zaken en de taken en activiteiten die in het begrotingsjaar zijn gepland.

5. De verordeningen in samenhang bezien.

De eilandsverordeningen ex artikelen 34 en 38 FinBES hebben een sterke onderlinge relatie. Een accountant baseert zijn controle, geregeld in de eilandsverordening ex artikel 38 FinBES, op zijn eigen professionele eisen en op normen vastgesteld in wetten en overige regelgeving, waaronder de Eilandsverordening financieel beheer Bonaire. Vanwege die samenhang hebben wij besloten deze twee eilandsverordeningen gelijktijdig voor besluitvorming aan te bieden.

Artikelsgewijs toelichting;

Artikel 1. Definities

Voor de gehanteerde begrippen in de eilandsverordening gelden de definities uit de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, Wet financiën Bonaire, Sint Eustatia en Saba, het Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden.

Artikel 2. Uitgangspunten planning en control

Dit artikel regelt dat het bestuurscollege voor 1 september van het jaar voor het begrotingsjaar een begroting aan de eilandsraad aanbiedt. Deze begroting bestaat uit een beleidsplan en een financiële begroting, conform het Besluit Begroting en Verantwoording BES (hierna te noemen BBVBES). De meerjarenbegroting is een weergave van het begrotingsjaar plus de drie daaropvolgende jaren. De eilandsraad beraadslaagt over de begroting minimaal twee weken nadat deze ter inzage is gelegd, doch uiterlijk voor 1 november van het jaar voor het begrotingsjaar. De vastgestelde begroting wordt voor 15 november ter goedkeuring verzonden aan de minister, door tussenkomst van het College financieel toezicht, Bonaire, Sint Eustatius en Saba (hierna te noemen Cft).

De begroting wordt per hoofdfunctie opgesteld en in functies onderverdeeld aan de hand van de drie W-vragen:

Wat willen we bereiken?

Wat gaan we er voor doen?

Wat mag het kosten?

De beleidsdoelen worden SMART opgesteld. SMART staat voor: Specifiek; Meetbaar; Acceptabel;

Realistisch; en Tijdgebonden. Een SMART-doelstelling is richtinggevend: het geeft aan wat je wilt bereiken, hoe je het wilt bereiken en wanneer je het wil bereiken. Ook worden de kosten in beeld gebracht. De doelstelling kan op eenvoudige wijze achteraf worden gecontroleerd of deze doelstelling daadwerkelijk gehaald is of niet.

Artikel 3. Procedure

Betreffen de wettelijke termijnen inzake de vaststelling van de begroting.

Artikel 4. Indeling van de begroting

De minister heeft de indeling van de begroting naar hoofdfuncties en functies geregeld. Op grond van artikel 15 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (hierna te noemen FIN-BES) berust het budgetrecht bij de eilandsraad. De eilandsraad neemt uiteindelijk de beslissing welke bedragen zij voor taken en activiteiten op de begroting beschikbaar stelt.

Artikel 5. Inrichting begroting

In dit artikel worden inrichtingsvereisten van de begroting en jaarstukken vermeld. Deze vereisten hebben betrekking op het feit dat in de financiële begroting een uitputtende lijst met voorgenomen investeringen moet worden opgenomen. Ook de verplichtingen betreffende de reserves en voorzieningen wordt vermeld.

Artikel 6. Uitvoering begroting

In het kader van dualisering van het bestuur van het openbaar lichaam heeft de eilandsraad de kaderstellende en controlerende taken. Het bestuurscollege heeft uitvoeringstaken van de begroting. In dit artikel geeft de eilandsraad aan het bestuurscollege enkele opdrachten mee:

De functies in de financiële administratie/begroting sluiten aan bij de voorschriften zoals deze in de BBV-BES zijn vastgesteld. De begrote bedragen op de functies zijn op een eenduidige manier en op consistente wijze berekend volgens het baten en lastenstelsel. Toerekening van indirecte kosten gebeurt op een duidelijke en transparante wijze. De budgetten en investeringskredieten zijn op een duidelijke manier aan een directie toe te wijzen. De lasten van de functies mogen de begrote bedragen (na wijziging) niet overschrijden.

Artikel 7. Autorisatie begroting, investeringskredieten en begrotingswijzigingen

Dit artikel bevat nadere regels voor de autorisatie van de begroting en investeringskredieten. Autorisatie van de baten en lasten vindt plaats op functieniveau (eerste lid). Voor begrotingswijzigingen doet het bestuurscollege gedurende het jaar voorstellen aan de eilandsraad (derde lid).

Naast lopende uitgaven doet het openbaar lichaam investeringen. Ook uitgaven voor investeringen moeten worden geautoriseerd. De autorisatie van deze gelden zijn in het tweede lid geregeld. Het komt voor dat gedurende het begrotingsjaar nieuwe investeringsvoornemens op tafel die bij het opstellen van de ontwerpbegroting nog niet waren voorzien.

Het laatste lid maakt het mogelijk, mits wordt voldaan aan de in dit artikel opgenomen voorwaarden, dat binnen de functies, volgens de tabel behorende bij de BBV-BES, kleine en incidentele tekorten op een functie ontstaan zonder dat in al die gevallen een (bestuurlijke) begrotingswijziging nodig is. Wel dient het totaal aan lasten en baten in een dergelijke functie budgettair neutraal te blijven. Het geeft daarmee ook een grotere vrijheid van handelen aan het bestuurscollege mits deze blijft handelen binnen de beleidsdoelstellingen van de eilandsraad.

Lid 4 regelt de bevoegdheid van het bestuurscollege betreffende het continueren van verplichtingen die in het boekjaar zijn aangegaan en doorlopen naar het daarop volgende jaar. Dit lid is nodig om te voorkomen dat de niet in het boekjaar benutte gelden vervallen naar het rekeningresultaat en de werkzaamheden als gevolg hiervan moeten worden beëindigd. Ook dat na een begrotingswijziging in het jaar volgend op die van het boekjaar de werkzaamheden pas kunnen worden hervat met alle gevolgen van dien.

Artikel 8. Tussentijdse rapportage en informatie

Dit artikel formaliseert een belangrijk onderdeel van de planning en controle van de eilandsraad. De eilandsraad geeft namelijk de aard aan van de informatie die het bestuurscollege standaard dient te verstrekken evenals de reguliere frequentie. Op basis van deze informatie kan de eilandsraad de uitvoering van de begroting volgen en besluiten of bijsturing nodig is. Dit artikel regelt wanneer de eilandsraad tussentijds over de stand van zaken in het lopende begrotingsjaar moet worden geïnformeerd. In het derde lid geeft de eilandsraad aan waarover hij in elk geval in de tussenrapportages wil worden geïnformeerd. Met het vaststellen van de begroting door de eilandsraad wordt het bestuurscollege geautoriseerd deze uit te voeren. Hiermee worden alle afzonderlijke verplichtingen die in de beleidsvelden besloten liggen in materiële zin of te wel financieel geaccordeerd.

Het vierde en vijfde lid behandelen de strikte budgetbewaking, waarbij in beginsel geen verplichtingen worden aangegaan zonder dat er budget is. Daarom worden zogenaamde budgettair neutrale begrotingsbijstellingen verlangd, welke door de eilandsraad geautoriseerd dienen te worden. Ten aanzien van dit laatste punt dienen in de uitvoeringsrapportage overschrijdingen te worden gemeld. Deze worden dan meegenomen in de eerstvolgende begrotingswijziging. Deze wijziging wordt aan de eilandsraad voorgelegd. In gevallen dat een overschrijding niet wordt voorzien en/of niet kan worden voorzien, dan wordt hier melding van gemaakt in de jaarstukken. De Eilandsraad autoriseert de overschrijding op het moment dat zij instemt met de jaarstukken (=jaarrekening + jaarverslag).

Artikel 9. Interne controle

De accountant toetst jaarlijks de jaarrekening of deze een getrouw beeld geeft van de financiën van het openbaar lichaam en of de financiële beheershandelingen die eraan ten grondslag liggen rechtmatig zijn verlopen. Dit artikel draagt het bestuurscollege op maatregelen te treffen opdat gedurende het jaar, of voorafgaand aan de accountantscontrole, het openbaar lichaam zelf nagaat of de cijfers in de administraties een getrouw beeld geven en of de financiële beheershandelingen die aan de baten en lasten en de balansmutaties ten grondslag liggen rechtmatig zijn verlopen.

Artikel 10. Jaarstukken

Dit artikel is het sluitstuk van de begrotingscyclus, de verantwoording over de begrotingsuitvoering door het bestuurscollege en de controle van de eilandsraad daarop. De jaarrekening is ingedeeld overeenkomstig de indeling van de begroting. De vastgestelde jaarstukken dienen voor 15 juli volgend op het rekeningsjaar ingediend te zijn bij onze minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, door tussenkomst van het Cft.

Artikel 11. Waardering en afschrijving vast activa.

Artikel 11 stelt de regels voor de waardering en afschrijving van de vaste activa. De vaste activa worden verplicht ingedeeld in materiële vaste activa en financiële vaste activa.

Het eerste lid geeft aan dat investeringen van roerende en onroerende zaken van minder dan \$ 10.000,- niet worden geactiveerd. Deze lasten worden in de exploitatie opgenomen. Een uitzondering hierop zijn gronden en terreinen. Deze waarden worden altijd geactiveerd.

In het tweede lid worden de afschrijvingstermijnen van de materiële activa geregeld. In alle gevallen wordt lineair afgeschreven. Conform het derde lid wordt op gronden en terreinen niet afgeschreven. Niet genoemde gevallen en/of afwijkingen op het afschrijvingsbeleid kunnen alleen door de eilandsraad worden vastgesteld.

Het vierde lid regelt de financiële afwikkeling van vervreemding van activa. De opbrengst van verkoop van activa wordt allereerst verrekend met de nog bestaande boekwaarde van dit actief. Mocht er sprake zijn van een meeropbrengst dan worden deze extra baten geboekt op algemene reserve.

Op grond van het vijfde lid, worden aankoop en vervaardiging van een actief netto-geactiveerd. Dat wil zeggen dat de lasten van de investering minus de ontvangen subsidies en bijdragen van derden worden geactiveerd. Uitzonderingen hierop zijn investeringen die verricht worden voor een beleidsonderdeel, waarvan de lasten al dan niet rechtstreeks in rekening wordt gebracht aan derden. Om te komen tot een juiste kostprijsberekening worden in dat geval ontvangen subsidies en bijdragen van derden niet met de investering verrekend.

Versnelde afschrijvingen zijn toegestaan als de eilandsraad hiertoe besluit. De eerste afschrijving, zesde lid, vindt plaats in het jaar volgend op het jaar waarin de investering in gebruik is genomen of gereed is gemeld. De berekening van de kapitaallast vindt plaats over de boekwaarde per 1 januari.

Artikel 12. Voorziening voor oninbare vorderingen

De voorziening dient om additionele tegenvallers op te vangen. Deze tegenvallers kunnen zich voordoen op het gebied van reguliere vorderingen, maar voornamelijk ook op belastinggebied. Op basis van te ontwikkelen ervaringscijfers, historische percentages en/of een individuele beoordeling van posten, wordt het bedrag bepaald. Het bestuurscollege stelt hiervoor beleidsregels op.

Artikel 13. Reserves en voorzieningen

Het hebben van beleid voor reserves en voorzieningen is noodzakelijk vanwege de grote invloed op de vermogenspositie van het openbaar lichaam. Er bestaat gevaar dat bestemmingsreserves op de balans blijven staan waar tegenover in het geheel geen investeringsvoornemens zijn. Het is daarom belangrijk om in beleid vast te leggen hoe hiermee om te gaan.

Artikel 14. Vaststellen belastingen, rechten, heffingen en prijzen

Het vaststellen van de tarieven voor belastingen, leges en rechten is, met uitzondering van de belastingen en rechten vermeld in artikel 166, tweede lid, sub h WolBES, een bevoegdheid van de raad, die niet kan worden gedelegeerd op grond van de artikelen 40 tot en met 42 FinBES. De eilandsraad stelt de tarieven voor de lokale belastingen, heffingen en leges vast. Een voorbeeld van de bovenvermelde uitzondering betreft de vaststelling van de tarieven van de leges en retributies, waarvan de eilandsraad de bevoegdheid heeft overgedragen aan het bestuurscollege (artikel 12, Retributie- en legesverordening Bonaire).

Artikel 15. Registratiebezittingen, activa en vermogen

Voor een goed beeld van de financiële positie is een volledige registratie van de bezittingen van het openbaar lichaam onontbeerlijk. Om te garanderen dat de registratie actueel en juist is, wordt in dit artikel het bestuurscollege opgedragen periodiek de registratie te laten controleren en bij afwijkingen maatregelen tot herstel te treffen. Een uitzondering hierop vormen de gebruiksgoederen. Deze goederen worden niet geregistreerd.

Artikel 16. Financiële organisatie

Dit betreffen de beleidskaders waaraan de financiële organisatie en administratie zijn gehouden. Een belangrijk onderdeel van de administratie is de financiële administratie. Bij algemene maatregel van bestuur stelt het Rijk eisen aan de verantwoordingsinformatie van het openbaar lichaam Bonaire. In het Besluit begroting en verantwoording BES zijn onder andere waarderingsgrondslagen, balansindeling en verplicht op te nemen financiële gegevens vastgelegd. Vanuit de financiële administratie moeten gegevens worden aangeleverd voor de financiële verantwoordingsinformatie aan de eilandsraad, maar ook aan het Rijk.

Dit artikel geeft de algemene uitgangspunten voor de financiële organisatie. Volgens het eerste lid, sub a, van artikel 168 WoIBES stelt het bestuurscollege regels vast over de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam. Het bestuurscollege wordt onder letter a tot en met d van artikel 16 opgedragen regels die de financiële organisatie betreffen, vast te stellen. Deze kan het bestuurscollege gezamenlijk vastleggen in een organisatiebesluit.

Artikel 17. Financiële administratie

In dit artikel worden de kaders gegeven voor de inrichting van administraties van het openbaar lichaam. In hoofdlijnen wordt aangegeven welke gegevens moeten worden vastgelegd en aan welke eisen de vastgelegde gegevens moeten voldoen. Zo gaat sub b in op de registratie van de eilandelijke bezittingen. Deze verordening regelt niet de regels en activiteiten die daarvoor in de uitvoering nodig zijn. Dat is een taak van het bestuurscollege. Het bestuurscollege legt deze zaken voor de aansturing van de ambtelijke organisatie vast.

Artikel 18. Aanbesteding en inkoop

Dit artikel regelt dat het bestuurscollege de wijze waarop het openbaar lichaam omgaat met de aanbesteding en inkoop van (on)roerende goederen en diensten vastlegt in een beleidsnota.

Artikel 19. Misbruik en oneigenlijk gebruik

Op grond van dit artikel regelt het bestuurscollege de wijze waarop het openbaar lichaam omgaat met de vervreemding en oneigenlijk gebruik van eilandelijke bezittingen.

Vervreemding geschiedt tegen marktconforme voorwaarden (art. 10 wet FinBES) Op grond van artikel 10, lid 2, van de Wet FinBES is voor een besluit tot vervreemding van onroerende zaken, aandelen, obligaties en concessies, en roerende zaken goedkeuring van onze minister benodigd. De goedkeuring kan worden onthouden wegens strijd met het recht of met het financieel belang van het openbaar lichaam Bonaire (art. 10, lid 3 wet FinBES).

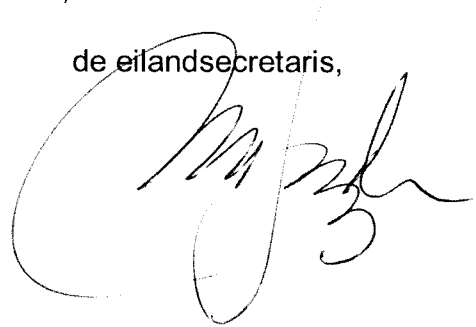
Artikelen 20, 21 en 22. Intrekking, citeertitel en inwerkingtreding
Geen nadere toelichting nodig.

- 8 APR 2014

Het bestuurscollege van het openbaar lichaam,

De gezaghebber,

de eilandsecretaris,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. J. de Vries', written over a faint circular stamp or watermark.